ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ ԳԱՐԵԳԻՆ Բ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԻ ՍՈՒՐԲ ԾՆՆԴՅԱՆ ՔԱՐՈԶԸ ՄԱՅՐ ՏԱՃԱՐՈՒՄ

ԱՍՏՎԱԾԱՀԱՅՏՆՈՒԹՅԱՆ ՀՐԱՇՔԻՆ ԸՆԴԱՌԱՋ

Գոհություն և փառք Քեզ, Տեր Ամենակալ, որ շնորհը պարգևեցիր ինձ՝ որպես Հայրապետ Ամենայն Հայոց, Միածնաէջ Հայոց Բեթղեհեմի մեջ, ի լրումն դարի և երկրորդ հազարամյակի, Քո Սուրբ Ծննդյան ավետաբերը և քարոզիչը լինելու հավատավոր իմ ժողովրդին ի Հայաստան, հԱրցախ և ի Սփյուռս աշխարհի:

«Ահաւասիկ աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ, որ եղիցի ամենայն ժողովրդեանն, զի ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ» (Ղուկ. Բ 10):

Սիրելի բարեպաշտ հավատացյալներ.

2000 տարիներ առաջ հրեշտակաձայն այս ավետիսը առաջինը լսեցին Բեթղեհեմի պարզ հովիվները և շտապեցին գտնելու Փրկչին, տեսան «խանձարուրով փաթաթված և մսուրի մեջ դրված մանկանը... և ճանաչեցին նրան»:

Աշխարհը սպասում էր Փրկչին: Աշխարհը լի էր սպասումով: Հին աշխարհը բռնատիրության իր բարքերով, մարդկանց ու ժողովուրդներին օտարացնող, թշնամացնող հարաբերություններով ավելի ու ավելի էր կորցնում բարոյական իր արժեքն ու պատկերը և ճիրաններում մեղքի կապանքների ու հոգեկան տվայտանքների՝ սպասում էր Ավետաբերին ազատության, արդարության ու խաղաղության: Եվ Նա եկավ ի լրումն ժամանակի: Մարդասեր Աստված Արարչական Իր Սիրով վերստին ընդառաջ ելավ տկարացած և անկյալ մարդուն՝ առաջնորդելու նրան դեպի հավիտենական կյանքի փրկարար ուղի. «Եւ զի յայսմ երեւեցաւ սէրն Աստուծոյ ի մեզ, զի զՈրդին իւր Միածին առաքեաց Աստուած յաշխարհ, զի եղիցուք նովաւ կենդանիք» (Ա Հովհ. Դ 9):

Հիսուս աշխարհ եկավ գերեվարված, աննշան մի երկրի փոքրիկ քաղաքում, ամենահամեստ ընտանիքում: Նա եկավ հռչակելու և հաստատելու, որ Աստուծո առաջ չկա խտրականություն, չկա մեծ և փոքր, զորեղ ու տկար,

հարուստ ու աղքատ: Եկավ բժշկելու, մխիթարելու, փրկելու խեղված հոգիներ, ձախողված կյանքեր, եկավ ճշմարտությունն ուսուցանելու, ազատելու մարդկային հոգին մեղքի կապանքներից և հարություն պարգևելու: Մսուրի խոնարհ ծածկի տակ ծնունդ առած Արքան սիրով մուտք գործեց խրճիթներ, նվաճեց մարդկանց սրտերը, խաչով ու հարությամբ հաղթեց աշխարհին՝ ճշմարտելով բոլոր ժամանակների համար իր խոսքը. «Ահա պիտի գա ժամանակ և արդեն իսկ եկել է... քաջալերվեցեք, որովհետև ես հաղթեցի աշխարհին» (Հովհ. ԺՁ 33): Արդարև, Նա չուներ հարստություն, զորք ու զենք, սակայն Սիրով Իր Աստվածային հաղթեց աշխարհին:

Պատմության մեջ ակնթարթ է կարճատև այն ժամանակահատվածը, որ Մարդացյալ Աստված՝ Հիսուս Քրիստոս, գործեց մարդկանց մեջ: Այդ ակնթարթը փոխեց ժամանակի ընթացքը՝ ամենուր հաստատելով առ Աստված Հավատքի վստահություն, Հույսի լավատեսություն, Միրո ջերմություն, Սիրով՝ հաշտություն միմյանց և Աստուծո հետ: Եվ արդ, սիրելիներ, բաց է ճանապարհը դեպի Աստված, և մեզ է թողնված ընտրությունը:

Սիրելի բարեպաշտ, հավատավոր հայորդիք.

Վերստին կանգնած ենք Աստվածահայտնության հրաշքի առջև և երկուհազարերորդ անգամ ունկնդիր ենք «զի ծնաւ ձեզ այսօր Փրկիչ» երկնառաք մեծ ավետիսին: Մարդկային հոգիներում երկուհազարերորդ անգամ այս ավետիսը նորոգում է վեհախորհուրդ գիշերվա հիասքանչ պահը Բեթղեհեմի: Երկուհազարերորդ անգամ մեր հոգու աչքով հետևում ենք երկնքում պայծառ շողացող աստղի ընթացքին և լույսի արձակ շիթերի մեջ վերուվարող հրեշտակների հետ սաղմոսերգում. «Փառք ի բարձունս Աստուծոյ, և յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն» (Ղուկ. Բ 14): Երկուհազարերորդ անգամ Մանուկ Հիսուսի սնարի առջև Արևելքի խորագետ մոգերի հետ «խոնարհեալ երկիւղիւ» երկրպագում, օրհնում և փառաբանում ենք Մարդացյալ Աստծուն՝ բերկրանոք սրտի, որ խոնարհ մսուրին փոխարինել են փառաշուք տաճարներ, տոնական հրապարակներ ու սրահներ, մոգերին և հովիվներին՝ քրիստոնյա պետություններ ու ժողովուրդներ՝ առաջնորդ Հովվապետներով, բազմահազար եկեղեցականներով, քրիստոնյա նախագահներով ու վարչապետներով: Փա՜ռք Քրիստոսի ամենազոր Ծննդյան, որ լուսապսակ զարդարում է ամեն տարեմուտ:

«Քրիստոս ծնաւ եւ յայտնեցաւ»:

Քրիստոս ծնվեց, սակայն ոչ այլուր, եթե ոչ՝ մարդկանց՝ մեր հոգիներում՝ Իր Ավետարանի կենարար խոսքով ազնվացնելու մարդկանց մտածումները, ուղղելու նրանց ձեռաց գործերը, ճշմարտության և բարու արժեքներով իմաստավորելու մարդկային կյանքը:

Բայց ո՞ւր է խաղաղարար Քրիստոս, երբ մարդությունը հոշոտվում է պատերազմներում, ո՞ւր է կարեկից ու ողորմած Քրիստոս, երբ միլիոնավոր մարդկանց կոկորդն են սեղմում մուրացիկությունն ու սովը, ո՞ւր է ազատարար Քրիստոս մարդու և ազգերի ազատ ապրելու իրավունքի աղաղակող ոտնահարումների կողքին: Ի վերջո, ո՞ւր է Քրիստոս ազգային-հասարակական մեր կյանքում, երբ հավատո՛ւմ ենք, որ Միրո հաղթանակն է Քրիստոս. Աստուծո Սերն է առ մարդը, մարդու Սերը առ Աստված, մարդու Սերը առ իր նմանը: Արդ, ուրեմն չթերանանք եղբայրասիրության մեջ, խաղաղության փնտրումի ճանապարհին, չվարանենք միմյանց սպարելու, դժվարությունների մեջ համբերելու, հավատավոր գործերով ապրելու: Չուշանանք միաբանվելու, չպարտվենք հող հայրենին պահելու և շենացնելու, համազգային հրամայականներին պատասխաններ գտնելու, մեր նախնյաց ու մեր երազները իրական դարձնելու գործերում: Հոգու ողջ հանձնառությամբ ստանձնենք մեր ժողովրդի գալիքի պատասխանատվությունը՝ ժողովուրդների մեծ ընտանիքում հարատևելու հաստատուն կամքով:

Հավատո՛ւմ ենք, որ Երկնային մեր Վարդապետը հաղթեց Իր խոսքին համարժեք գործով: Հավատո՛ւմ ենք, որ իրական է Քրիստոսով Հարությունը: Հավատո՛ւմ ենք, ուրեմն ինչպե՞ս ուրանանք ինքներս մեզ, ժամանակավոր հոգսերից դրդված լքենք մեր Հայրենիքը, փոխենք մեր չափանիշներն ու արժեքները և վատնենք Աստծուց ու մեր նախնիներից մեզ վստահված ժառանգությունը:

Սիրելիներ.

Նոր հազարամյակի շեմին համայն քրիստոնյա աշխարհի հետ այսօր մենք ևս՝ Հայ Առաքելական Եկեղեցու զավակներս ի Հայաստան, հԱրցախ և ի Սփյուռս, կրողն ու ընդունողն ենք «մեծ ու սքանչելի» խորհրդի՝ Սուրբ Ծննդյան բերկրալուր ավետիսի՝ լի սպասումով խաղաղության, բարի կամեցողության, համերաշխության ու սիրով համագործակցության վերահաստատմանը աշխարհում: Թող Արդարության Արեգակի խավարացիր շողերը բացեն առավոտը նոր դարաշրջանի: Թող Միրո Ավետաբերի օրհնության

մեջ և խաղաղության Իշխանի տնօրինության ներքո Երկիր մոլորակը շարունակի իր պտույտը հավերժ:

Մարդացյալ Փրկչի հրաշափառ Հայտնությունը մշտապես խնդությամբ է համակում հոգիները բազում փորձություններ ապրած մեր ժողովրդի գավակների: Արդարև, Տիրոջ 2000 թվականը դիմավորում ենք հույսով, բարի ակնկալիքներով, որոնց երաշխիքը հայրենի մեր հողում՝ Հայաստանում և Արցախում հաստատված խաղաղությունն է նաև՝ որպես մեր ժողովրդի անցնող դժվարին դասանմյակի վաստակյալ ձեռքբերում, մեր գոհաբերությունների անուրանալի արդասիք:

Այսօր Հովվապետիս հայցն է առ Աստված ու խնդրանքը, որ թանկ ձեռք բերված խաղաղությունը լինի անրևկյանելի, որ այն Բեթղեհեմի Լուսաստղի շողերով հաստատվի նաև յուրաքանչյուր հայորդու կյանքում՝ բերելով հոգու անդորր, հաշտություն ու երջանկություն: Մեր աղոթքն ու մաղթանքն է նաև, որ Աստվածահայտնության 2000 թվականը նշանավորվի Սիրո՛վ նվաճված հաղթանակներով և հոչակվի ու դառնա հաշտության և փոխադարձ վստահության տարի, որպեսզի մեր հոգիները փարատվեն անցնող դարաշրջանի ողբերգություններից, նախորդ տարվա տագնապներից, ներկա կյանքի անարդարություններով ու դժվարություններով ամբարված դառնություններից ու անհանդուրժողությունից, որպեսզի ողորմածությունը, գթասրտությունը, արիությունն ու արդարամտությունը, ճշմարտության ոգին լինեն մեր կյանքի ուղեկիցները՝ օգնելով Հայրենի հողի վրա և Մփյուռքում նորոգելու հարանց մեր հավատքը, զորացնելու հայրենապաշտ մեր ոգին, շեն ու բարգավաճ դարձնելու անկախացյալ մեր Հայրենիքը, միաբանվելու համազգային իղձերի շուրջ՝ որպես մեկ Ազգ, մեկ Հայրենիք, մեկ Եկեղեցի՝ ի վկայություն և ի հաստատում, որ Աստվածահայտնությունը՝ Հիսուսի Սուրբ Ծնունդը, մշտապես իրական է մեր կյանքում:

«Ահաւասիկ աւետարանեմ ձեզ ուրախութիւն մեծ.

Քրիստոս ծնաւ և յայտնեցաւ, ձեզ և մեզ մեծ աւետիս»:

*

* *

Քրիստոսի Սուրբ Ծննդյան «յերկիր խաղաղութիւն, ի մարդիկ հաճութիւն» ավետիս-պատգամով ողջունում ենք ներկայությունը Հայաստանի

Հանրապետության մեծարգո նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի, Ազգային ժողովի հարգարժան նախագահ Արմեն Խաչատրյանի, պատվարժան վարչապետ Արամ Սարգսյանի՝ հայցելով Երկնավոր մեր Տիրոջ իմաստությունը և Սուրբ Հոգու առաջնորդությունը բարձր և պատասխանատու իրենց առաքելության մեջ: Ողջունում ենք հայրենի պետական ավագանուն և Հայաստանի Հանրապետությունում հավատարմագրված դեսպաններին, օտարերկրյա կազմակերպությանց ներկայացուցիչներին:

Սուրբ Ծննդյան առիթով ի խորոց սրտի մեր աղոթքը և մաղթանքը առ Աստված բարձրացնելով, Ամենայն Հայոց Միածնաէջ Մայր Աթոռից եղբայրական սիրո ողջույն ենք հղում մեր Եկեղեցու նվիրապետության Աթոռների Գահակալներին՝ Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Արամ Ա Մեծի Տանն Կիլիկիո Կաթողիկոսին, Երուսաղեմի Հայոց Պատրիարք, Ամենապատիվ Տ. Թորգոմ արքեպիսկոպոս Մանուկյանին, Կ. Պոլսո Հայոց Պատրիարք, Ամենապատիվ Տ. Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Մութաֆյանին: Հայրական օրհնությամբ ողջունում ենք Տիրախնամ մեր Եկեղեցու թեմական առաջնորդներին, թեմական և համայնքային վարչական մարմինների պատվարժան անդամներին, ուխտապահ եկեղեցականաց ողջ դասին և համայն մեր հավատացյալ ժողովրդին ի Սփյուռս աշխարհի:

«Շնորհք, սէր և խաղաղութիւն եղիցին ընդ ձեզ, ընդ ամենեսեանս. ամէն»:

ԳԱՐԵԳԻՆ Բ
ԿԱԹՈՂԻԿՈՍ ԱՄԵՆԱՅՆ ՀԱՅՈՑ

Սուրբ Էջմիածին,
6 հունվարի 2000 թ.